Год. IX — 10 ноември 1930 год. — Бр

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Органъ на Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество „Варненскъ Коренякъ"

Год. абонаментъ 25 л. Излиза двуседмично | Редакция и администрация въ клуба — Варна, „6-й Септември" № 29 | Обявления се приематъ по споразумение

Тукъ ПЛА 20.XI.93 ОЛЯМА

Варненци обичайте града си и работете за неговото преуспѣване!

Хр. Кр. Мирски

Трѣбва да се помогне

на беднитѣ и изнемогващитѣ

Зимата наближава и положението на беднитѣ става потежко, защото нуждитѣ се увеличаватъ, а доходитѣ и средствата намаляватъ. Това тежко положение се чувства въ поголѣмитѣ градове, гдето безработицата е по-голѣма и гдето беднотията е въ голѣми размѣри. Въ Варна, голѣма часть отъ населението изнемогва и презъ зимнитѣ студени дни ще чувствува много лишения. Беднитѣ не ще бѫдатъ въ състояние сами да се справятъ съ положението, тѣ не ще могатъ да нахранятъ, да стоплятъ и облѣкатъ свойтѣ семейства. Налага се да се взематъ грижи отъ държавата, общината, благотворителнитѣ дружества и отъ състоятелнитѣ граждани за да може да се облекчи тежкото положение на изнемогващитѣ бедни наши съграждани и съгражданки. Християнски и човѣшки дългъ е да помагаме на нашитѣ ближни, когато тѣ се намиратъ въ тежко положение, защото безъ подкрепа беднитѣ не могатъ да запазятъ своето здраве. А здравето е гаранция за добруването и напредъка на единъ народъ. Само здравиятъ народъ може да бѫде силенъ, само здравия народъ може да брани своята родина. Тая истина никой не може да отрече, но ние сме длъжни да припомнимъ на нашето заможно гражданство тая истина съ цель да напомнимъ и неговитѣ задължения — да помага съ каквото и колкото може на ония които страдатъ, на ония, който изнемогватъ, на ония който се нуждаятъ съ чужда подкрепа.

Държавата и общината взематъ мѣрки за облекчение положението на нуждающитѣ, но това облекчение не може да дойде само отъ държавата и общината. Устройванитѣ комитети въ всѣки градъ за събиране помощи за беднитѣ трѣбва да бѫдатъ подпомогнати съ пълното съзнание, че се върши добро дѣло. Но споредъ насъ, независимо отъ тия инициативи на обществени институти нужно е да се развие и частната благотворителность. При частната благотворителность по-добре могатъ да се узнаятъ нуждитѣ на страдающитѣ, защото всѣки поотдѣлно ще подпомага тия семейства, който той най-добре познава и за които е убеденъ, че помощьта, която се дава, ще отиде да задоволи нуждитѣ на едно действително бедно и изнемогващо семейство. Въпросътъ за благотворителностьта е ваваженъ социаленъ въпросъ и разрешаването му не е лесна задача за обществото.

Какъ и чрезъ какво да се помага на нуждающия се, дали чрезъ създаване работа или чрезъ даване помощи въ пари, продукти и облекло, това сж отдѣлни въпроси, които не ще разглеждаме въ тия наши редове. Ние имаме само за задача да припомнимъ въ тия тежки времена задълженията на гражданството, че то трѣбва въ една и или друга форма да се старае да облегчи положението на ония, който страдатъ и изнемогватъ.

Благотворителностьта—чрезъ подпомагане на беднитѣ е голѣма добродетель, която трѣбва да се насади въ съзнанието на всички.

Настоятелството на Д-во „Варненски коренякъ" въ заседанието си отъ 23 X т. г. виждайки западането стопанския животъ на града ни намѣри за умѣстно да се обръща въ всѣки брой съ напомняне къмъ държавни, общински учреждения, къмъ автономни, банкови частни предприятия и къмъ Варненското гражданство да подпомогнатъ лозунгитѣ на Д-во „Варненски коренякъ" — които иматъ единствената цель преуспяване на града, въ който живѣемъ, въ който сж си свързали своя и тоя на семейството животъ. Тия лозунги сж кратки но включватъ въ себе си много начинания — нека бѫдатъ добре разбрани и добре оценени отъ нашитѣ читатели и отъ цѣлокупното варненско гражданство, защото така ще подпомогнемъ себе си.

Варненци, предпочитайте пропзводството на индустриални Варненски предприятия, защото тѣ се изработватъ отъ Варненски работници — отъ Варненски граждани.

Варненци, пращайте си децата въ български училища, защото тамъ ще се учатъ на роденъ езикъ.

Никола Милковъ
членъ на Търговската Камара

НАМѢСАТА НА ДЪРЖАВАТА

ВЪ ЧАСТНО-СТОПАНСКИТѢ ОТНОШЕНИЯ

Напоследъкъ държавата съ своитѣ помощни органи община и други потдѣления все повече и по-вече се намѣсва въ частно стопанския животъ на стопанскитѣ дѣятели. Цельта е да се нормализира стопанския животъ чрезъ съгласуване интереситѣ на отдѣлнитѣ стопански съсловия, да се справи съ неблагоприятнитѣ колебания и да защити икономически послабитѣ. Споредъ много има около ефикасностьта и границитѣ на тая намѣса ние ги виждаме и въ нашия стопански животъ. Всѣко крайния административенъ формализъмъ може да ограничи дейностьта на стопанскитѣ дѣятели и да намали неговитѣ доходи а съ това и тия на народното стопанство. Напоследъкъ въ насъ ясно проличава тоя административенъ формализъмъ ограничаващъ личната инициатива на стопанския дѣятель и тая намѣса ще даде отрицателни резултати.

Последнитѣ нареждания на М-вото на Търговията ограничиха до голѣма степень инициативи за вносъ на много артикули съ които частния стопански дѣятель се бѣ нагърбилъ да снабдява страната — благодарение на тоя административенъ формализъмъ: И много пжти българския стопански дѣятель се е питалъ дали нашето стопанство е дирижирано стопанство или това на частната стопанска инициатива: Ако сме въ границитѣ на свободното стопанство нецелесъобразно е държавата да спъва и ограничава частната инициатива особено за времена каквито сж тия на бързи колебания. Липсва ли стимула за печалба — (за даване ценности) било при дирижирано или частното стопанство ще липсва и основната причина за стопанска дейность. Въпросъ е само на административния формализъмъ да опредѣли процента на печалбата на стопанския дѣятель — съгласно условията и възможноститѣ на консуматора и по този начинъ да се яви като регуляторъ срещу натрупване на голѣми печалби въ защита на потребителя. Въ кржга на консумативнитѣ и материалнитѣ му възможности трѣбва да се постави едно равновесие между вносъ, производство и потребление въ кржга на цѣлия ни националенъ пазаръ за което е необходимо единъ предварителенъ планъ, който ще се прилага отъ единъ центъръ — държавенъ стопански съветъ. Всѣкакви други времени нареждания на тоя или оня административенъ органъ непоѣиващи на добре проучени стопански закони, практика и възможности ще носятъ върху потребителя своитѣ лоши последствия. Всѣко предпочитане или прибѣгване къмъ друга стопанска форма доставки чрезъ общини, дирекции и др. при наличностьта на сегашнитѣ стопански дѣятели ще донесе пакости за народното ни стопанство. Да се урегулира хода на една машина не ще рече да се поставятъ нови части, които тя никога не е имала и които могатъ да спъватъ нейния ходъ. Сжщо нѣщо е и въ стопанския животъ Държавната намѣса следователно трѣбва да има своитѣ граници безъ да парализира личната инициатива, безъ да облагоденствува известенъ отрасълъ за смѣтка на другъ, безъ да дава привилегии за побързо или благоприятно развитие. Защото при каквито и стопански форми да се назовава страната пакъ частната инициатива е която ще тласне формата къмъ своя напредъкъ и печалбата макаръ и ограничена ще бѫде стимула за нейното развитие. Ето защо време е държавата да подкрепи всички инициативи на стопанския дѣятель целящи благосъстоянието на българския народъ.

Цонко Хаджиевъ

ПРЕДСТОЯЩИТѢ ЗАКОНОДАТЕЛНИ ИЗБОРИ

Последнитѣ две войни и редицата преживѣлици въ продължение на двадесть години сж една цѣла школа, презъ която мина българскиятъ народъ и затова отъ най-първия до последния гражданинъ научихме да отдѣляме кълцината отъ чистото зърно. И ако тукъ таме има разни дрязги и разпри, нѣкое сектанство и лични смѣтки, тѣ трѣбва да бѫдатъ херметически задушени подъ силата на общата народна воля и подъ повика за разумъ, тактичность и саможертви.

Варненския избиратель при предстоящитѣ законодателни избори трѣбва, преди да пустне бюлетината си, да направи двойна преценка на кандида-

да бѫде съ голѣми връзки и да е живѣлъ съ ежедневнитѣ болки и тежнения на широкитѣ народни маси, той трѣбва да притежава всички данни, че когато отиде въ Камарата, ще се ржководи, единствено отъ съвѣстьта си, и че ще застане тамъ, като вѣренъ стражъ на Родината, и второ никога да не забравя, че неговия изнемогващъ градъ — жертва на националнитѣ ни идеали, въ много случай ще има нужда отъ услугитѣ му, защото за никого не е скрито, че, цвѣтущата нѣкога търговска Варна, днесъ е пъленъ застой и защото гражданството отъ всички съсловия гледа съ загриженость на неизвестното си бѫдаще. Това гражданство отчасти би се успокоило ако намѣри въ лицето на бѫдащитѣ кандидати енергични свои застжпки на интереситѣ си предъ разни институти и отговорни фактори. За честьта на Варна трѣбва да се признае, че люди имащи качества да представляватъ съ достоинство града ни въ Камарата имаме достатъчно; въпросътъ е да се избере най-достойния отъ достойнитѣ.

Нека вѣрваме, че варненци ще съумѣятъ да застанатъ надъ всички дребнави смѣтки правени отъ този или онзи, и ще си избератъ избраници достойни да ги представляватъ въ Камарата по държавната политика и двойно по достойни да отстояватъ интереситѣ на Варна.

Варненци, купувайте занаятчийски произведения отъ Варненски занаятчии — защото възнаграждавате труда на мѣстния занаятчия.

Варненци, купувайте стока отъ мѣстни търговци защото тѣ носятъ всички фискални тяжести на общинския ни бюджетъ. Когато отивате въ другъ градъ — запазете си покупкитѣ за Варна.

Учреждения, банки, държавни и частни стопански предприятия, печатайте всички книжа въ мѣстни печатници — тамъ работятъ варненски работници — тѣ консумиратъ материала отъ варненски търговци.

Варненци, пийте варненско вино — защото то е плодъ и потъта на мѣст-

Д-ръ Ал. Недѣлковъ

Въздушната война

Всички европейски държави и народи въ настоящата минута преживяватъ крайно нервно напрежение предъ застрашаващата ги опасность отъ едно възможно и много близко кърваво стъкловение. Всички народи сж загрижени за утрешния день и безъ изключение се надпреварватъ да се въоржжатъ за защита и нападение, разпилявайки милиарди срѣдства, тъй необходими за подобрение на народното благосъстояние и поминъкъ, за опазване на народното здраве и за изграждане културния напредъкъ на всѣка страна.

Европейскиятъ материкъ — люлка на цивилизацията, на старата и най-нова култура — представлява бумтещъ кратеръ, който изпраща първитѣ си трусове — предвестници на вулканическо изригване, готово да срути и погребе развалинитѣ на съвременатa човѣшка култура, да погуби и алчущето човѣчество за свобода, правда, справедливость и мирно развитие. Въ историята на народитѣ сж отбѣлязани не една подобна на сегашната епоха на умопомрачени[redacted]е, на надделяване на звѣрскитѣ надъ човѣшкитѣ инстинкти, на чувствата надъ разума, на омразата и отмъщението надъ любовьта и помирението. Човѣцитѣ сж загубили способностьта си за разумно и хладнокръвно обсѫждане, за миролюбиво разрешение на международни спорове, конфликти и национални проблеми.

[redacted]Всички признаватъ, че война[redacted] съ своитѣ опустошения и разрушения на градове и селища, на национални богатства, на творбитѣ на човѣшкия духъ и изкуства, носи неизчислими загуби и [redacted] страдания за човѣчеството. Бѫдещата война, обаче, въ която ще бѫдатъ ангажирани не само милионни армии, но и цѣли народи[redacted]

Като най-страшно и изтрѣбително срѣдство въ бѫдещата война се сочи въздушната война. Въ преживѣната европейска война участието на въздушнитѣ нападатели и срѣдства бѣше ограничено. Ала отъ войната насамъ летателнитѣ апарати претърпѣха грамадни усъвършенствувания и се откриха нови пѫтища за въздушни нападения и отбрана. Усилията на всички народи сега сж насочени къмъ създаването на по-многобройни и по-мощни въздушни армии, които ще окажатъ решително влияние върху изхода на бѫдещитѣ международни стълкновения.

Въ какво се заключава мощьта и опасностьта отъ въздушнитѣ бойни срѣдства?

Въздушнитѣ нападателни бойни срѣдства преследватъ следнитѣ цели:

1. Да всѣятъ смутъ и паника между мирното население, действувайки въ тила на воюващитѣ армии и нанасяйки грамадни човѣшки поражения и материални опустошения и загуби.

2. Да разрушатъ главнитѣ съобщителни и продоволствени срѣдства на противника: важни желѣзопѫтни възли, гари, мостове, пристанища, аеродруми, електрични централи, телеграфни и радиостанции, и други жизнени съоржжения.

3. Да разруши продоволствени и муниционни складове, военни химични и др. важни индустриални заведения, важни административни учреждения и центрове, казарми и др.

За постигане на тѣзи цели въздушнитѣ бойни срѣдства разполагатъ съ бомби: избухливи, възпламенителни и съдържащи отровни химични вещества, наречени бойни газове.

Избухливитѣ и възпламенителни бомби представляватъ главно опасность за голѣми поселища и градове, причинявайки голѣми материални щети. Съдържащитѣ отровни газове бомби по-скоро съставляватъ опасность за малкитѣ поселища и за намиращитѣ се на открито живи сѫщества — човѣци и животни.

Избухливи бомби

Тѣзи бомби притежаватъ извънредно голѣма разрушителна сила. Най-новиятъ типъ бомбохвъргачи могатъ да носятъ голѣми тяжести, а следователно и повече избухливи бомби. Най-голѣмитѣ избухливи бомби достигатъ до 2,000 кгр. и причиняватъ невѣроятни разрушения. Разрушителната сила на бомбата зависи отъ голѣмината ѝ и отъ състава на експлозива. Едни отъ бомбитѣ експлодиратъ веднага, щомъ се допратъ до земята, други се пръсватъ, следъ като преминатъ 1—2 и повече етажи на зданието. За предпазване на зданията отъ бомбитѣ желѣзобетонътъ трѣбва да има следнитѣ дебелини: за бомби отъ 50 кгр. — 80 см. за бомби отъ 100 кгр. — 97 см. за 300 кгр. — 1·49 м., и за 1000 кгр. — 2·27 м.

Голѣмитѣ бомби се носятъ въ ограничено количество и затова се хвърлятъ само въ важни обекти. Малкитѣ и срѣдни бомби се хвърлятъ въ по-голѣмо количество и вѣроятностьта да попаднатъ на здания и причинятъ разрушения е по-голѣма. Попадането въ цель на бомбитѣ зависи отъ тежестьта имъ, отъ скоростьта на бомбардировача и отъ насоката на вѣтъра, който отклонява бомбитѣ отъ даденото имъ направление.

За щастие, опасностьта отъ избухливи бомби не е толкова, ала отъ по-голѣмо значение е моралниятъ ефектъ, предизвикателния страхъ и паника отъ падащитѣ и пръскащитѣ се съ голѣмъ трѣсъкъ бомби въ разни части на града. Внасянето смутъ и тревога въ живота на мирното население не може да не се оказва влияние върху духа и бойната способность на защитницитѣ на отечеството.

Възпламенителни бомби

Предназначението на тия бомби е да предизвикватъ пожари и разрушения и то едновременно въ разни части на града, като иматъ за прицелна точка по-важни и жизнени съоржения. По голѣмина тѣзи бомби сж малки и единъ бомбардировачъ може да носи до 1,000 бомби отъ единъ килограмъ или до 5,000 отъ по 200 гр. Това показва, колко огнища може да се произведатъ едновременно и какъ трудно може да се справи съ тѣхъ пожарната команда.

При падането тѣзи бомби пробиватъ покрива на зданието и се възпламиняватъ въ покривното пространство. Едни — по-старата конструкция — отъ бомбитѣ сж напълнени съ червенъ и бѣлъ фосфоръ, който като се възпламинява, образува бѣлъ отровенъ димъ. Поновитѣ бомби съдържатъ разни експлозиви, напр. термитъ, които при възпламиняването си подпалватъ елекроновата обвивка на бомбата, а тая последната при горенето развива температура до 2,000—3,000°, която отъ своя страна е въ състояние да възпламини и негоривни материали, като напр. желѣзо. Електронъ е специална металична обвивка съ сребъренъ блѣсъкъ и лека като алуминий.

Поражения на възпламинителнитѣ бомби сж извънредно галѣми, първо, защото се изхвърлятъ въ голѣмъ брой и, второ, защото причиненитѣ пожари трудно се огасятъ и не се гасятъ съ вода. Материалнитѣ щети и моралния ефектъ сж грамадни.

Газови бомби

Бойнитѣ газове въ дойствителность, съ малки изключения, не сж газове, а твърди и течни вещества, които, при пръскането на бомбата се разсѣйватъ въ въздуха въ форма на прашинки, или дребни капчици, образуващи мъгла, или се превръщатъ въ газообразно състояние. За да се направи въздухътъ отровенъ и опасенъ за дишане, необходимо е най-малко 10 гр. на кв. м. отровно действуващо химично вещество. Разсѣиването на отровнитѣ вещества зависи отъ атмосфернитѣ влияния — отъ вѣтъра, влажностьта и температурата. Дъждоветѣ въ много случаи пречистватъ атмосферата отъ отровнитѣ газове, а вѣтроветѣ ги отнасятъ По своето физиологично действие бойнитѣ газове се раздѣлятъ на четири групи: а) газове, дразнещи очитѣ и причиняващи изобилно сълзене; б) газове, дразнещи горнитѣ дихателни пѫтища и предизвикващи кихавица и трудно дишане; в) газове, действуващи на бѣлитѣ дробове и причиняващи тѣхното възпаляване, отичане и задушаване; г) газове, причиняващи възпаление и образуване на мѣхурчета по лигавицитѣ и кожита.

Бомби носители на заразни болести

Още не сж намѣрили практично приложение подобенъ родъ бомби и не е напълно доказано, дали може чрезъ такива бомби да се пренасятъ и разсѣйватъ заразни начала, носители на заразни болести и епидемии.

Историята на града Варна

Въпросътъ за създаване, написване, на една цѣлостна история на града Варна, на нашия градъ е билъ повдиганъ на нѣколко пѫти вече било въ разни срѣди, било въ в. „Коренякъ", било дори официално.

Той не е разрешенъ, защото не е лесна работа да се напише история, научно издържана на почти три хиляди годишенъ градъ съ толкова превратна сждба.

Оня, който ще се заеме съ тая работа трѣбва да е израстналъ и научно да е подготвенъ да понесе такова не гражданска, служебна, дисциплинарна, а историческа готовность.

Мжчно могатъ да се намѣрятъ и лица за това. Учени, — историци имаме най-вече въ София, съ име, съ похвати.

Но и въ Варна имаме нѣколко души, които благодарение на това, че не сж чиновници — чиновнишко занятие е несъвмѣстимо съ спокойното наблюдение и оцеждане въ историческото виждане — могатъ да работятъ несмущавани отвънъ, па и сж дали вече доказателства за исторически похвати и подходи. (архим. Инокентий, Атанасъ И. Мановъ, Д-ръ Ст. Ив. Стояновъ и др. нѣкои).

Ето защо ний мислимъ, че е време вече да се излѫчи едно тѣло, една комисия отъ нѣколко души, които, всѣки по една епоха има единъ дѣлъ отъ живота на града презъ вѣковетѣ — да се заловятъ съ написването на многоочакваната история.

Ще следва да се плати и

(Следва III стр.)

Д-ръ П. Д. Скорчевъ

Къмъ доуредба на Морската ни градина

Морската градина е нашата гордость, тя е галената рожба на варненци. Може би нашето, на варненскитѣ жители, чувство е вече притжпено за красотитѣ на тази градина, съ които ние сме свикнали отъ дълги години, тъй както нашето чувство е заглъхнало и за чаровноститѣ на морето. Но за ония, които идватъ лѣте изъ вжтрешностьта съ свѣжи сѣтива, морето открива неизброими чарове, жадно поглъщани съ окото, съ ухото, съ обонянието и съ цѣлата душа, а морската градина имъ се струва земенъ рай, тя ги обайва и изпълня съ благоухание и жизнерадость тѣхнитѣ гърди широко разтворили се за прелеститѣ на морската природа.

Морската градина е любимката на нашата общинска управа, която съ вкусъ и успѣхъ налага все по-голѣми грижи за нейната уредба и украса.

Следъ не много време морската градина предстои да бѫде разширена, като ѝ се придадатъ гробищата и околнитѣ мѣста. Та тъкмо сега, се нововъведения целящи да се доуреди и *опитоми* втория ѝ дѣлъ, който има всички предусловия да се развие и превърне въ една прекрасна райска градина.

За сега вториятъ дѣлъ още нѣма, тъй да се рече лице къмъ морето. Движението става по централната алея, както може да има въ всѣка *континентална* градина. Отъ тази алея морето почти не се вижда; едва тази година лехитѣ къмъ източната ѝ часть се подредиха и се откри гледка къмъ морето. Обаче това е далечъ недостатъчно. Морето трѣбва широко да се открие за градинската публика. Трѣбва да се прекара една хубава *побрѣжна алея*, като се почне отъ дола срещу лѣтния пристанъ та чакъ до католишкитѣ гробища. Една незамѣнима придобивка ще бѫде ако градинското художествено изкуство превърне всички изгледни мѣста по побрѣжието въ прелестни тихи засѣнчени ниши и кжтища за блѣнуване и съзерцание на морето. Разбира се, трѣбва безпрѣкословно *упорито* заслоняване на гледката къмъ морето чрезъ неумѣстно насаждане на високорастящи акации, чиито издънки напълно го препрѣчватъ за погледа на градинскитѣ посетители. *Защото най-голѣмото богатство на морската ни градина е свободната съ нищо не препречена гледка къмъ морето.* — По ржбоветѣ на брѣга отсамъ граничарския паметникъ има стърчащи, надвесени надъ морето скали, които постепено се подравятъ и политатъ надолу дето могатъ наслука да строшатъ главата на минаващи до самата стена по каменяцитѣ захласнати любители на морето. *Тия опасни стърчащи скали трѣбва часъ по-скоро да се срутятъ и обезвредятъ.*

Втората часть на градината къмъ горния си край е още недостатъчно опитомена и безопасна. Тукъ дори и по пладне се намиратъ тъмни личности които безпокоятъ градинската публика, особено самотнитѣ жени. По тия мѣста всѣко лѣто се въртятъ разни извратени типове и *ексхибиционисти* (излагащи на показъ срамотиитѣ си), които би трѣбвало да се изпращатъ на принудителна работа. Изъ храсталака на тази часть нощемъ гъмжи отъ гаменария, които дебнатъ влюбенитѣ двойки и се опитватъ да ги изнудватъ. Изобщо движението изъ опустѣлитѣ алеи на горната градина нощемъ е опасно и съпроводено съ неприятности. Ето защо твърде умѣстно е тя да се опитоми и олюди. — Какъ може това да стане? — Мисля че тази часть може да се съживи, като се създаде нейде къмъ слугинското сборище нѣщо подобно на виенския *вурщелъ-пратеръ*. Тукъ могатъ да се издигнатъ бараки за разни развлечения — маріонетенъ театъръ, стрелбища разни юношески забави, каросели и др. Отъ по-голѣмъ интересъ и отъ полза за разгласата на нашата близка и по-далечна българска природа ще бѫде ако тукъ иейде се постави една *въртяща се панорама* за стереоскопно гледане на смѣняващи се презъ нѣколко дни снимки на нашенски забележителности и на хубави пейзажи изъ цѣла България. При това тази панорама ще бѫде доходна и забавна, тя безшумно ще извърши една добра служба за опознаването на чужденцитѣ — лѣтовници съ прелеститѣ на многоликата българска природа. — Създаденитѣ тукъ забави и развлечения ще привличатъ публиката къмъ този пустѣящъ сега край на градината, той ще се оживи, ще се освѣтли по-добре и тъмнитѣ личности отъ само себе си ще се пръждосатъ.

Морската ни градина е вече твърде обширна, тя е прошарена съ множество алеи, площади и морави, а скоро ще стане още по-обширна. Ето защо, време е вече *да се поставятъ имена на по-главнитѣ мѣста и алеи.* Съ това ще се улесни твърде много точното обозначаване на искания пунктъ въ градината, което е отъ значение при опредѣляне на срещи и др. под. Желателно е наименованията да не бѫдатъ дълги, да не бѫдатъ имена на дейци и др. а да бѫдатъ кратки, звучни и лесно изговорими за чужденцитѣ.

Съ осжществяването на горепредложенитѣ нововъведения нашата морска градина ще се съживи и разхубави и тя заслужено ще носи своето морско прозвище.

Петъръ Петковъ

МЕЖДУНАРОДНИТѢ СЪБИТИЯ
и външната ни търговия

Преди навлизането на германскитѣ войски въ Полша, Европа преживѣваше моментъ на оживена дипломатическа дейность, понеже тогава се започваше дипломатическата борба между тоталитарнитѣ и демократическитѣ държави — еднитѣ предстатлявани отъ Англия и Франция, а другитѣ отъ Германия и Италия.

Отъ момента на започването на тая борба, стопанския, барометъръ показа едно раздвижване на международния пазаръ. Започна се търсенето на нѣкои произведения въ голѣмъ мащабъ, което оказа своето влияние върху ценитѣ на търсенитѣ стоки.

Това показваше, че нѣщо ще стане въ Европа. Стопанския барометъръ показваше вече тревожни събития.

Сключи се пактъ за ненападение между Германия и Съветска Русия, разбира се следъ неуспѣха на Англия и Франция, чийто представители се самоизмамваха четири месеци въ Москва.

Борбата бѣ спечелена отъ тоталитарнитѣ държави.

За да се сбѫдне предсказанието на стопанския барометъръ германскитѣ войски влѣзоха въ Полша, но Англия за да изпълни даденото си обещание на Полша, обяви война съ своята съюзница Франция на Германия. Разбира се тѣзи събития оказаха своето пагубно влияние надъ стокообмѣна защото корабоплаването въ Атлантическия океанъ се прекѫсна за воюващитѣ държави.

Така намалѣ търговията съ държавитѣ граничащи съ Атлантическия океанъ, понеже корабоплаването за Англия и Франция е рискувано, а за Германия изключено.

Следователно, търговия безъ корабоплаването не може да изпълни своитѣ функции. И такъвъ стокообмѣнъ е ограниченъ, защото никой търговецъ нѣма да рискува, а така сѫщо и параходнитѣ дружества прекратяватъ рейситѣ си за воюващитѣ страни. Настѫпва внемия за стопанския животъ, която се отразява върху търговския балансъ на воюващитѣ и неутралнитѣ държави. Така, днесъ нашата търговия съ Германия се извършва по желѣзницитѣ и Дунава, а това оказва голѣмо влияние надъ стокообмѣна ни съ държавата, която взема най-активно участие въ нашия износъ.

При това положение Германия ще купува най-необходимитѣ артикули за своя народъ, защото тя се намира вече въ война. А това ще окаже влияние надъ износа ни, защото Англия и Франция, които сѫ сѫщо въ война не представляватъ голѣма загуба, когато Германия е душата на износа ни.

Че сѫбитията сѫ оказали влияние върху нашия износъ се потвърждава отъ факта, че сме изнесли презъ м. августъ 36,351,000 кгр. стоки за 267,100,000 лв. Този износъ съпоставенъ съ износа за м. юлий, се оказа по-малъкъ съ 30,685,000 кгр. за 136,000,000 рѣки всичко, търговскиятъ ни балансъ за м. августъ се приключва съ пасивно салдо отъ 131,700,000 лева срещу 283,000,000 лв. пасивъ за сѫщия месецъ на 1938 година.

До колко събитията сѫ оказали влияние тази година на нашия стокообмѣнъ, може да констатираме отъ търговския ни балансъ, който за периода януарий — августъ се приключва съ пасивно салдо отъ 746,000,000 срещу 239,000,000 лв. пасивъ за сѫщия периодъ на 1938 год.

Следователно, събитията сѫ оказали влияние надъ стокообмѣна ни, обаче въ замѣна на това ние виждаме отъ изнесенитѣ стоки презъ августъ, пшеницата да заема първо мѣсто въ нашия износъ — за 44,100,000 лв., докато това мѣсто се заемаше отъ тютюна.

Отъ всичко това ние можемъ да извадимъ заключение че събитията, които ставатъ въ Европа при нашиятъ неутралитетъ ще създадатъ отъ България едно стопанство продоволстващо съ хранителни продукти нуждающитѣ се държави. Отъ това ще спечели народътъ и държавата ни, които съ трепетъ очакватъ стопанското благоденствие на страната.

Историята на града Варна

(Продължение отъ II страница)

трудътъ имъ. Освенъ това ще следва да бѫдатъ изпратени да изследватъ архивнитѣ материали и съчинения върху Варна въ Софийската, Пловдивската, Виенската, Венецианската, Цариградска и др. библиотеки, гдето има добри източници за цельта, а така сѫщо и всичко онова, което е събрано и откѫслечно печатано до сега.

Тая комисия ще съумѣе да си разпредѣли добре труда. Нуждно е въ нея да влизатъ и люде, които добре знаятъ гръцки, турски, италиянски, руски, френски, па и нѣмски, главно първия и втория езици.

Съставена веднажъ и съ опредѣлено разпредѣление работата на комисията сигурно ще тръгне на добре. Разноскитѣ по възнагражденията и изследванията въ други градове да се поематъ отъ известенъ комитетъ, така както е направено съ историята на Сливенъ, София, Пловдивъ, Габрово и др.

Задачата е много мѫчна и изисква много време за разрешение, но е постижима, благородна и отъ голѣмо значение за града ни. Срѣдитѣ около дружество „Коренякъ" трѣбва да я поематъ и помогнатъ насоченитѣ отъ други усилия.

Всѣки варненецъ трѣбва да чете в. „Варненски коренякъ"

Печат. А. Пъндъклийски-Варна

Илия М. Добревъ

ВАРНА КАТО ГРАДЪ И ЛѢТОВИЩЕ
Какво има и отъ какво се нуждае

Въ четири предидущи статии подъ горното заглавие, помѣстени въ в. „Варненски коренякъ", броеве: 14, 17—18, 19, отъ 1938 г. се опитахме да скицираме на бързо, въ сбита форма контуритѣ засѣгащи обективния строежъ на единственото отъ I разрядъ морско лѣтовище на България, китното му декорирание и здравословно издигане. Ний само издигаме донѣкѫде завѣситѣ, засѣгаме проблѣмитѣ, безъ дори да мислимъ, че сме изчерпателни. Утеха и награда ще ни бѫде, ако въ основитѣ на бѫдащата творческа дейность на фактори и зидари на бѫдаща вълшебна Варна легне по нѣкои отъ нашитѣ мисли, като основенъ строителенъ камъкъ. Настоящата статия (пета по редъ), (последна по тази тема(е непосредствено продължение на първитѣ четири, но разбира се, въ нея ще бѫде разгледанъ новъ обектъ отъ сѫществено значение за бѫдащето на гр. Варна

Тежки перспективи се очертаватъ за Варненската градска община. Не бива и държавата да стои повече фиксирана въ позата на хладнокръвна зрителка, когато се гърчи конвулсивно градътъ на Царската лѣтна резиденция, дето всѣко лѣто гостуватъ отборъ представители едвали не отъ всички краища на свѣта, а понѣкога дори и чужди държавни глави и свѣтовни знаменитости. Това подчертава огромното значение на Варна за естетичното ни ниво и общата културна степень на страната, за възхода на Царството и народа. Изхождайки отъ тази преценка ний си позволяваме да подчертаемъ, че и най-голѣмитѣ жертви сѫ оправдани и поносими, когато се даватъ тѣ за честьта и славата на единъ народъ, за придобивки въ живота на гражданството и блѣскавото бѫдаще на родни градове.

Отъ всичкитѣ ни нахвърлени до сега проекти, безъ особени детайли най-голѣмъ проблемъ е *езерото*. Има проблеми, отъ които често зависи бѫдащето не само на единъ първостепенъ градъ, но дори и на една държава, за които не се държи смѣтка за жертвитѣ при реализирането имъ. Отъ подобно естество е и Варненското езеро. То се нуждае отъ корекция, регулация въ широкъ смисъль на думата да се прибере въ свойтѣ естествени дълбочини; брѣговетѣ му да се укрепятъ съ кееви подпорни стени отъ канала между него и морето до канала при с. Бѣлево. Една задача наистина колосална. Образуванитѣ по този начинъ огромни площи свободна земя въ лѣво и дѣсно, напластени съ неизтощимъ торъ отъ плодородни наноси ще се покрие въ скоро време съ лѣсове, овощни градини, лозя, ливади и др. образцови стопанства... Два павирани булеварда около този необятенъ естественъ басеинъ, като две серпантини съ невидимъ край, декорирани съ кипариси, брези, строй ни тополи и др. видове декоративни китни дървета, ще пригърнатъ кристалнитѣ води на най-живописното въ свѣта пристанище, въ което ще гъмжатъ и всички видове отъ рибното царство на морето и рѣкитѣ. Мощнитѣ, необятни колоси на иноустриални производства, въ които десятки хиляди работници ще намѣрятъ приложение на своя трудъ; вилитѣ, дворцитѣ, кокетни, стройни и сѣтло-бѣлосанитѣ стопански жилища въ старобългарски стилъ, всички всрѣдъ цвѣтни градини, неосетно ще се появятъ тукъ съ всичката живописна празднично сть и жизнерадость, въ хармонични тонове и симетрични линии. И това постижение въ общъ обсегъ, тия творби на човѣшки ржцѣ и българския гений, ще бѫдатъ най-свѣтлитѣ скѫпоценни бисери, не само върху китния венецъ на една великолепна черноморска царица като Варна, но и върху славната брилянтена корона на Велика България.

Като така, дѣлото е общо. Само съ усилията и щедростьта на цѣлъ народъ могатъ да се изграждатъ приказни, безсмъртни паметници, като нахвърления горе. Веднѫжъ осѫщесавенъ горния проектъ можемъ да бѫдемъ увѣрени, че по брѣговетѣ на Черно море, па и по-далеко, никой не ще си прави илюзиитѣ да ни догонва дори съ милиарди. Кънвата, която е опналъ Богъ предъ насъ, никой не притежава. Стига на време да вземемъ златната трудова игла и да попълваме, да бродираме по нея кувора съ нашитѣ алени макове, сребриститѣ маргаритки отъкадифенитѣ подбалкански ливади и синуритѣ на чичовата нива и съ тръндафилитѣ на розовата ни долина.

Онова поколение, което бѫде честито да нанесе на скицираната контура Божественитѣ багри, сѣнки и свѣтлини, да реализира великитѣ придобивки на труда и културата, истински ще се радва и съ право ще се гордѣе когато съзерцава съ възторгъ цеметнитѣ постижения, мечтани, бленувани отъ предшественицитѣ. Този великъ паметникъ ще сведочи за могѫщото дѣло на новото пилило, на новата строителна генерация, калена и поена въ творческия полетъ на великото наше трето Българско Царство.

Предъ прага на вечностьта съмъ, та бързамъ при своя недалеченъ вече залѣзъ, да пожелая и призная: нищо не ме е разколебало въ творчеството, въ гения и упорития духъ на брата българинъ. Дано още презъ това столѣтие той възхитенъ отъ закръглените свои гигантски творби за възхода на Царството и на Царствена Варна, вълшебното цвѣте на Балканския полуостровъ, съ спокойна съвесть да въздъхне и каже: „Дай си, Господи, закрилата и благословията на това мое завършено велико дѣло да пребѫде и процъвтява, во-векъ-вековъ! Дано!

Участието на жените
въ военната отбрана на Германия

Едно съпоставяне не днешното състояние на Германия съ това отъ свѣтовната война показва едно неимовѣрно повишаване на военната сила и сигурностьта на днешна Германия, както въ военно тъй и въ стопанско и социално отношение. Общо погледнато подъ стопанство не трѣбва да се разбира само военното стопанство, а въобще стопанство на страната. Въ стопанската и социална область, съ започване на военнитѣ действия, германската жена бѣше поставена да сътрудничи. И то по предварителенъ планъ, изпълняванъ отъ създаденитѣ за тази цель организации.

Въ 1914 г. женитѣ е трѣбвало да изпълнятъ своя дългъ къмъ родината, участвувайки въ „Националната женска служба". Но, това тогава е била една необедителна стопанска акция. Нито държавнитѣ учреждения, нито военното стопанство сѫ имали помощьта на жената. Днешна Германия се радва на превъзмогването на всички тѣзи трудности. Здрави организации, създадени отъ партията, иматъ задачата да поставятъ днешната германка въ помощь на нацията, въ отбрана страната. Тѣзи организации, поставятъ жената въ Германия да служи сътрудничи тамъ, кѫдето мѫжетѣ сѫ опразднили мѣстата, заминавайки за фронта.

Почти всички социални грижи днесъ, съ изключения на социалното застѫпничество за работницитѣ въ предприятията, сѫ повѣрени на женитѣ. Това е могѫщата организация за народно благополучие (за подмагане социално слабитѣ), която работи въ тази область. Още презъ време на кризата съ Чехския въпросъ, и съ присъединяването на Судетската область тази организация показа своята сила.

Въ областьта на нац. стопанство, жената въ Германия дава сѫщо свая дѣлъ помощь— и това сътрудничество се ржководи отъ женския отдѣлъ при Германския Работнически Фронтъ.

Още презъ свѣтовната война се установи, че жената е годна за различни водове работа, които въ мирно време оставатъ затворени за нея. Но, все пакъ въ 1914 год. и посетне, жената пое мѫжката работа само въ области на стопанството. Въ фабрикитѣ жената не можа да замѣсти мѫжа. Днесъ обаче женитѣ заематъ почти всички мѣста, опразднени отъ мобилизиранитѣ мѫже. За тѣзи служби и трудъ тѣ иматъ своята предварителна подготовка. И резултатитѣ отъ женската помощь сѫ добри. Всичко това се извършва въ Германия по предварително съставенъ планъ. И понастоящемъ се знае, че сѫществуватъ голѣми резерви отъ женска работна ржка, които всѣки моментъ могатъ да бѫдатъ вкарани въ работа. Страничнитѣ наблюдения, които могатъ да се направятъ, водятъ само до едно заключение — че въ Германия цѣлата нация може да бѫде мобилизирана. Всѣки има своя „фронтъ", кѫдето да изпълни отечествения си дългъ. Германската жена, днесъ участвува въ отбраната на страната не отъ суета „и тя да прави нѣщо". Това сѫ могѫщи женски организаци, които даватъ своитѣ членове на държавата за помощь и сътрудничество, планомѣрно и целесъобразно, съ хладното съзнание, че се работи за националната кауза.

Нека отъ всичко това да взематъ поука женитѣ въ България, за да бѫдатъ полезни единъ день на държавата, като дадатъ своята данъ наравно съ мѫжетѣ за величието на България.

Петъръ Петковъ

Силата на единъ народъ е въ мощьта на неговия духъ

Отъ като свѣтъ свѣтува, народитѣ живѣятъ въ непрекжснати ежби и войни. Но, затова сж причина житейскитѣ неволи и грижи обхващащи всѣки членъ отъ обществото.

Обладано вече това общество отъ тягоститѣ на живота, то негодува и търси развръзката — разрешаването болнитѣ въпроси, които вълнуватъ, тормозятъ неговото сжществуване.

Първопричината за всички недоволства е егоизма и алчностьта всрѣдъ хората и отдѣлнитѣ народи. И *руския генералъ Суворовъ, който е единъ отъ най-бележититѣ полководци на всички времена е кавалъ: „До като има стомахъ и подстомахъ ще има винаги война"*. Като така ние виждаме народитѣ и разнитѣ племена постоянно да воюватъ. Година не минава въ свѣта безъ война.

Днесъ войната е срѣдство за разрешавана на междудържавни въпроси, които не могатъ да се разрешаватъ по меролюбивъ начинъ на зелената маса. Неразбирателството и тукъ се дължи на алчностьта и завистьта между народитѣ. Призоваването на оржжието за разрешаването на спорни въпроси между държавитѣ създава войната.

За разлика отъ нѣкогашнитѣ войни, днешната е олицетворение на техниката на машинитѣ, а живата сила е само направляюща. Обаче, всички технически срѣдства за воюване колкото и съвършени да сж тѣ не могатъ да действуватъ сами, необходимъ е човѣкъ да направлява тази машина оржжие. Ето, защо въ тази война ще успѣва този народъ, който е закаленъ съ чиличенъ духъ, търпение и ловкость въ своитѣ маньоври. Защото духътъ е, който крепи войската. Народъ, въ който липсва духа, той е безсиленъ въ кое и да е сражение и не може да се хвърли въ бой, въпрѣки, че е снабденъ — въоржженъ съ оржжие последна дума на техниката. Духа крепи и създава една армия година да се справи съ всички положения създаващи се на бойното поле.

Безъ този духъ никой народъ не може да посрѣща житейскитѣ изненади поднасяни му отъ всѣки идващъ день.

Народъ и държава израстнали въ полето на стоманената воля и борческия духъ, този народъ и тази държава не загиватъ и сж годни да се борятъ до последна капка кръвь за независимостьта на държавата. Защото, тежко е робството, мжка влива въ венитѣ на унижения, създава страдание и разбива сърдцата и душата на покорения който не може свободно да заговори на майчина речь, съ която е бивалъ приспиванъ, като дете.

Нашия народъ е упоенъ, закърменъ съ този духъ и воля отъ отеца Паисия и борческия нагонъ на Ботева противъ тиранията, и накрай народа ни показа чрезъ героитѣ на Шипка самоотверженостьта на българина за свободата и независимостьта на отечеството.

Всрѣдъ народа ни витаятъ духоветѣ на плеядата герои отъ войнитѣ, които издигнаха невидима скала на мощьта на българския духъ, който ще бжде вѣченъ стражъ на България.

Намъ сега се изисква единомислие, единение и вѣра, за да дочакаме свѣтлитѣ дни съ присжщиятъ на българина духъ като се уповава народътъ ни на трѣзвата мисъль на Негово Величество Царя, който ще създаде лжчезарни бжднини на страната ни, ние съ трепетъ молимъ Всевишния да помогне на царя за реализирването на отечественитѣ идеали.

Нашата снимка представлява продоволствие на германски бѣжанци, които сж се завърнали въ роднитѣ си мѣста.

Една заповѣдь отъ 18 февруарий 1846 г.,

издадена въ Цариградъ и разпространена съ обявление въ преводъ на български

Тѣзи последнитѣ царски тембихи, 1) като сж видѣха минасипъ и са написаха въ царскій отъ высокій мингилишъ 2) на правдата, разказвятся тука на народатѣ съ царско повелѣніе.

Господь да поживи Царятъ. Высокото правленіе на негово величество, защото желае и ищи сичкитѣ хора щото сж намѣрятъ на хюлкета 3) му, герекъ 4) сиромаси, герекъ болери, да бадатъ сичкитѣ рахатъ и дубрѣ, затова струва тембихъ и заповѣда да не става никакъвъ зулумъ 5) на никой чиляхъ беззаконно и безъ правда, и ищи царятъ сичкитѣ хора, герекъ долни, герекъ горни, да приематъ равно и да получаватъ саабетликъ 6) и правда подъ неговото царско крило.

Тови сякоги заповѣда и тембихъ струва на пашите на голѣмците и на сичкитѣ забити дето са въ державата му, анжакъ заради да знаятъ и сичкитѣ хора дето сж въ державата му чи има емиръ 7) отъ царятъ да не ставатъ зулуми и безправди на никого, и ако, сж случи нѣкой да не ходи споредъ царскиатъ тембихъ, отъ какъ се разказа сига този емиръ на сичкитѣ паши голѣмци и зебити дето са въ правлението да знаятъ защото секій чи ще сж отсжжда и много тербие 8) ще става правлението защото сака какъ нѣкой отъ голѣмцитѣ или отъ другите поданици не разумиха добре царскію емиръ затова биде минасипъ да сж извѣстятъ явно на тази книга царскитѣ праведни желанията заради да ги разбере сякой чилякъ.

Хвала Богу на хубавитѣ и на благополучнитѣ дни и времена на многолѣтниятъ нашъ Царь, оздрави са животатъ и имотатъ на секиго человѣка, отъ сига нататакъ който докондиса на нѣкого животатъ или изъ пичалбата или разать 9) или ихтибаръть той какавъ да е да бжде о сахатъ ще да става тербие каквото трѣба, затова голѣмцитѣ и забититѣ ще предирятъ много да не ставатъ вече убийства, харсазлжци и зулумлуци и да не са кедерлендиса 10) никой на разатъ.

Джеремето и рушветътъ има царскіи емиръ и законъ да са вдигнатъ и да нема, затова никой отъ нынѣ нататакъ не ще може да замни отъ нѣкого едно дукато нити едно просяно зарно.

Никой веке отъ народатъ нѣма да дава ангаре ами ще си зема биръ таманъ парите хакатъ си който работи.

Голѣмцитѣ и зебитѣ и кадиитѣ и сичкитѣ други царски меймури 11) ще си купуватъ сичкото герекъ за ядени герекъ друго сичкото сасъ пари на каквато паха 12) варви, а не по долу, този такамъ и никой не ще продава нищо по-нагоре или по-надолу отъ опредѣлената паха.

Забитити и другите царскитѣ меймури когато идатъ на нѣкоя касаба или на нѣкое село заради да събиратъ давнина или за други себепъ и тій ще си ядатъ и пиятъ отъ кесата си каквото другите патници и не ще да зематъ безъ пари нито едно яйце. Пашите не ще зематъ отъ забити мемлекетски пари или други хедеелици 13) дето се назоваватъ ипкас 14) венаспіе 15) таи и тій мемлекетските забити защото не ще да даватъ таквизи давнини и бакшиши, ако сж покажатъ такива харчове и да претурятъ на версиите да не ставатъ кабулъ.

Владиците и чорбаджиите да не правятъ нищо сасъ сила и безъ правда на народатъ си.

Сичките хора поданиците на державното царство споредъ борчатъ си като дадатъ съ време и заплатятъ добре законите царските вергіи и давнини. не ще да даватъ на никого нищо друго безъ правда.

Мемлекетските шури 16) и мензелиши саборно 17) ще да гледатъ маслехате дето сж случаватъ сасъ голѣма правда безъ да глѣдатъ хатаратъ или кедератъ на нѣкого.

И кадиите тосъ таманъ ще да виждатъ давіите дето сж случватъ сасъ голѣма правда да струватъ дикатъ да не стане на нѣкого който да бжде давіяте му безъ правда.

Ето сега хората да благодарятъ много за правдолюбието и за добрината на милостивнѣйшиятъ нашъ царь да сж молятъ сякоги на Бога заради неговото царско величество, и нека са чилащисватъ да ходятъ споредъ царското му повѣление и да сж пазятъ отъ преступленіе. Ако ли нѣкой си отъ сига нататъкъ сж изложи отъ лошавъ тамехкарлъкъ и стори нѣщо противно на царскиятъ емиръ, забиитѣ иматъ борчъ о сахатъ да заявятъ що е станало преступлението дето заради това сж и раздаде това царско обявление на сичките.

Въ Цариградъ 1262 4 Ребиюлг-евелъ (1846 февруари 12)

З.А Б. Правописътъ и стила запазени.

Изъ архивата на Кр. Ив. Мирски.

1) заповѣди, 2) съвети. 3) отечеството (страната), 4) било, 5] теторъ, 6] покровителство, 7] заповѣдь, 8] наказание, 9] честьта, 10] уврежда, 11] чиновници, 12] цѣна, 13] подаръци, 14] подкупъ за назначаване на служба, 15] подкупъ за задържане на служба, 16] съвети, 17] сждилища, 18] недостатъкъ.

Н. ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНСТВО Варненския и Преславски митрополитъ г. г' Иосифъ е наредилъ най-късно до 15 ноември да бждатъ открити безплатнитѣ църковни трапезарии. Тази година ще бждатъ открити 90 трапезарии, въ които ще получаватъ храна надъ 3000 деца.

Варненци, бждете довѣрчиви и бждете единни по общогражданскитѣ въпроси — съединението прави силата, радвайте се въ сполуката на съгражданина си помогни му въ нищетата.

СЛЕДВАЙКИ неотклонно политиката на благоустрояване на улицятѣ на града ни, Варненската община е насрочила новъ търгъ за доставката на 100 тона емулзия за китониране на нѣкои улици подлежащи на кетониране.

Учреждения: държавни, общински църковни и стопански предпрпятия предпочитайте — за чиновници при равния цензъ мѣстнитѣ граждани.

НАСКОРО започва провеждането на зимната помощна акция въ Варна. Нека гражданството бжде отзивчиво и помогне на беднитѣ.

Варненци, станете членове на мѣстния клонъ на д-во противовъздушна и химическа отбрана.

НАСКОРО пристига отъ Германия гр. Лайпцигъ, новитѣ български банкноти, които сж вече отпечатани.

На тѣхъ сж изобразени ликоветѣ на Н. В. Царя и Царицата, престолонаследника и княгиня Мария Луиза.

Историята на пристанищния градъ Гдиня

Бившето полско пристанище Гдиня, следъ завземането му отъ Германия е преименувано на Готенхафенъ (Гатско пристанище). Новото име на града има своитѣ исторически основи, които доказватъ древния му германски произходъ. Преди 2,000 години на това мѣсто сж спрѣли готски кобаби, които сж търсели мѣсто за заселване. Още въ 551 година западноготскиятъ историкъ Иорданесъ пише:

„Споредъ преданията готитѣ съ напустнали островъ Скандаца (Скандинавия) и подъ водачеството на своя царь Баригъ тръгнали да търсятъ нова земя, кждето да се заселятъ. Щомъ като слезли отъ корабитѣ си тѣ нарекли земята Готенландъ—„Готска земя". Произходътъ на името Гдиня е едно доказателство въ полза на едно предание. Защото по езиковитѣ закони то води отъ името „готи". Готитѣ отъ скандинавия обаче, не сж първитѣ германци, които се заселватъ по северното крайбрѣжие и въ долината на Висла. Преди тѣхъ тамъ сж се заселили северо-германски племена. Тѣзи племена създаватъ и първата култура на тази земя. Около Данцигския заливъ се явяватъ множество селища. Тогава започва и търговията. Кехлибаръть, който се намира въ крайбрѣжието играе голѣма роля при тази търговия. Хиляда години преди Христа идватъ нови германски вълни отъ Западъ. Германската култура се разлива отъ Хамбургъ до Померания. Следи отъ нея сж голѣмитѣ могили-гробници, изпълнени съ оржжие, женски украшения и пр. На югоизтокъ тази култура се разпространила чакъ до Карпатитѣ.

Едва по времето на Христа идватъ готитѣ отъ Саксония и се заселватъ по крайбрѣжието край устието на Висла. 5 вѣка изминаватъ, презъ време на които готитѣ играятъ първостепенна роля въ тѣзи мѣста. После идва ново раздвижване германскитѣ племена слизатъ по Дунава, къмъ Балканския полуостровъ. На северъ оставатъ все още германски племена, които обаче не сж били достатъчни за заселване на земята. Тогава идватъ померани, които се смѣсватъ съ останалитѣ германци. Едва въ 11 — 12 в. следъ Христа поляцитѣ се опитватъ да се заселятъ въ този край. Тѣзи опити обаче, завършватъ безуспѣшно въ 1232 год., когато херцогъ Конрадъ фонъ Мазовиенъ отстжпва тѣзи земи на нѣмския рицарски орденъ.